

Prof. dr. Nedžad Grabus

Dr. Nedžad Grabus je redovni profesor Akaida, tesavvufa i uporednih religija na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu. Diplomirao je 1994., magistrirao 2001. i doktorirao 2008. na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Objavio je više autorskih knjiga od kojih su Vjera znanje i spoznaja i Šejh-Jujino tumačenje temeljnih tema maturijskog akaida djela koja predstavljaju važna pitanja s područja akaida.

- Područja njegovog akademskog i naučnog interesa su: akaid, tesavvuf, uporedne religije i međureligijski dijalog.

KONTAKT

Adresa: Ćemerlina 54, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Zgrada: Glavna zgrada Fakulteta islamskih nauka, prizemlje, kabinet 29.

Telefon: +387 33 251029

Email: nedžad.grabus@fin.unsa.ba

OBRAZOVANJE

Obrazovanje	Vremenski period
Doktorat u islamskim naukama (oblast: akaid) <i>Naziv institucije:</i> Univerzitet u Sarajevu- Fakultet islamskih nauka. <i>Naslov disertacije:</i>	2004-2008.
Postdiplomski magistarski studij u islamskim naukama (oblast: akaid) <i>Naziv institucije:</i> Univerzitet u Sarajevu - Fakultet islamskih nauka. <i>Naslov magistarske teze:</i> Postdiplomski studij iz filozofije. Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet.	1996-2001. 1995-1998.
Dodiplomski studij iz teologije. <i>Naziv institucije:</i> Univerzitet u Sarajevu - Fakultet islamskih nauka.	1988-1994.
Srednje obrazovanje <i>Naziv institucije:</i> Gazi Husrev-begova medresa u Sarajevu. Stečeno zvanje: imam, hatib i muallim. <i>Naziv institucije:</i> Srednjoškolski centar u Travniku. Stečeno zvanje:	1983-1987. 1988-1990.

RADNO ISKUSTVO

Naziv radnog mjesta <i>Institucija zaposlenja</i>	
Redovni profesor <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	2022-
Vanredni profesor <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	2015-2021
Docent <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	2009-2015
Predavač <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	2002-2009
Asistent <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	1996-2002
Asistent <i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i>	

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Institucija	Stručni seminar	Vremenski okvir
Nansen Akademija, Lillehamer - Norveška	Mirno rješavanje sukoba	August – Oktobar 1998.
Univerzitet u Kairu - Egipat	Arapski jezik	Janur – 1999.
Državni univerzitet u Arizoni - SAD	Religijski studij	Januar – april 2006.

ČLANSTVO U STRUČNIM TIJELIMA

Pozicija u tijelu i naziv stručnog tijela	Vremenski period
Član redakcije Muallima Sarajevo	2002-
Član redakcije u časopisu Jedinstvo i dijalog, Maribor	2016-

NAGRADE I PRIZNANJA

Naziv nagrade/ priznanja	Institucija koja je dodijelila nagradu/ priznanje	Opis nagrade/ priznanja	Mjesec i godina dodjele nagrade/ priznanja
Srebrni red za zasluge	Predsjednik Republike Slovenije	Nagrada za uspješno vođenje IZ u Sloveniji i razvoj međureligijskog dijaloga	2021.

NASTAVA I MENTORSTVO

NASTAVA U OKVIRU CIKLIČNIH PROGRAMA OBRAZOVANJA FAKULTETA ISLAMSKIH NAUKA

Ciklus studija	Nastavni predmet
Prvi ciklus	Osnovi islamskog vjerovanja, Rane škole kelama, Šiizam, savremene akadiske teme
Drugi ciklus	
Treći ciklus	

MEĐUNARODNA I DOMAĆA NASTAVNA MOBILNOST

Institucija	Studijski program/ neciklični program obrazovanja	Nastavni modul/ predmet	Godina
Univerzitet u Ljubljani – Teološki fakultet	Religiologija	Islam	2019. 2020.
Univerzitet u Bihaću -Islamski pedagoški fakultet			

DOPRINOS RAZVOJU I INOVIRANJU STUDIJSKIH PROGRAMA

Opis doprinosa razvoju i inoviranju studijskih programa	Vremenski period
Kreirao je program za područje islama na Teološkom fakultetu u Ljubljani.	2019-2020.

MENTORSTVA

Program	Aktivnost	Vremenski okvir
<i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i> Master islamskih studija (na bosanskom jeziku); Master islamskih studija „Islam u Evropi“ (na engleskom jeziku)	Mentorski vodio studente u pripremi istraživačkih projekata i pisanju master teza	
<i>Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka</i> Doktorski studij u islamskim naukama	Mentorski vodio studente u pisanju istraživačkih radova i doktorskih disertacija	

PROJEKTI

1. Od 2008-2009. Projekt: Bošnjaci među nama – obrazovanje za suživot kultura«. Projekt je Ministarstvo za kulturu Republike Slovenije ocijenilo kao primjer dobre prakse. Podaci o tome mogu se pronaći na web stranici: <http://www.eu-skladi.si/skladi/primeri-dobrih-praks/op-ropi/projekt-bosnjaci-med-nami-2013-usposabljanje-za-sozitie-kultur-2007-2013>, link posjećen, 11.2.2015, 21.58;
2. 2010-2011, »Umjetnost multikulturalnosti – obrazovanje pripadnika manjinskih zajednica na području filma i fotografije«;
3. 2011-2012, Vizualne komunikacije multikulture – s vještinom grafičnoga oblikovanja i projektnog komuniciranja do višeg nivoa zaposlenosti pripadnika novih narodnih zajednica«.

PUBLIKACIJE

Knjige

1. *Vjera, znanje i spoznaja*, Tugra, Sarajevo, 2014.
2. *Sožitje je naša pot*, Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana, 2011.
3. Šejh-Jujino tumačenje temeljnih tema maturidijskog akaida, Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana, 2020.
4. Od „drugoga“ do bližnjega (eseji o islamu u sekularnoj državi i međureligijskom dijalogu), Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana, 2020.
5. Ljubljanske bajramske hutbe, Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana, 2020.
6. Annotated Legal Documents on Islam in Europe Slovenia, Brill, 2021.

Poglavlja knjiga

Članci u časopisima

„El-Gazalijevo učenje o spoznaji Uzvišenog Boga“, *Zbornik radova FIN-a*, br. 14 (2010), str. 185-200.

„Religious education in Slovenia“, *Islamic Textbooks and Curricula in Europe*, ur. Aslan, Frankfurt am Main (2011), str. 217-223.

„Islamic theology between tradition and challenge of modernity“, *Islam and Christian-Muslim Relations*, 23:3 (2012), Routledge, University of Birmingham, str. 267-277.

„Islamic Cultural Centers in a Secular Society: Mosque Building in Ljubljana“, *Islamic Education in Secular Societies*, ur. Aslan, Rausch, Peter Lang – Edition, Frankfurt am Main (2013), str. 223-236.

„Christianity and Islam. A History from Confrontation to Cooperation – A Common Way to the Future“, *Ethica Themen, Institut Fur Religion und Frieden*, ur. Wagnsonner, Bsteh, Wien (2012), str. 33-45.

„Islam in sekularna družba“, *Z dialogom do medsebojnoga spoštovanja, Sožitje I*, ur. Grabus. Striković, Ljubljana (2012), str. 113-145.

„Islam in sekularna družba“, *Bogoslovni vestnik*, Glasilo Teološke fakultete v Ljubljani, Ljubljana (2012), str. 533-542.

„Islam – izzivi in strahovi“, *Sožitje je naša pot*, N. Grabus, Ljubljana (2011), str. 163-173.

„Poslanik svjetovima“, Muhammed a.s. u savremenom mišljenju naše uleme, ur. Dautović, Sarajevo (2014), str. 65-77.

„Drugost u muslimansko-kršćanskom dijalogu“, *Zbornik radova FIN-a*, br. 20 (2016), str. 77-94.

„Razumijevanje islama u slobodnom društvu“, *Zbornik radova FIN-a*, br. 23.

„Šejh-Jujino tumačenje tema o polaganju računa na Danu suda i Poslanikov, a.s., šefat“, *Zbornik radova FIN-a*, br. 24.

„Šejh-Jujino tumačenja učenja o tevhidu-jedinosti Božijoj“, *Novi Muallim*, XXI/82, Udruženje ilmijske, Sarajevo, (2020), str. 79-86.

„Imam u pluralnom društvu“, *Novi Muallim*, XX/78, Udruženje ilmijske, Sarajevo, (2019), str. 14-19.

„Muslimanska vjerska pismenost u pluralnom društvu“, *Novi Muallim*, XXI/83, Udruženje ilmijske, Sarajevo, (2020), str. 3-6.

„Vjera ustrajnosti“, *Takvim*, ur. Mustafa Prljača, El-Kalem, izdavački centar Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, (2020), str. 47-54.

„Izazovi u visokom obrazovanju Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini“, *Obrazovanje kadrova Islamske zajednice u Bosni i Hercegovinu - zbornik radova*, urednici Ibrahim Begović i Mustafa Prljača, Islamska zajednica u BiH i El-Kalem, Sarajevo, (2017), str. 29-38.

„Imam Ćamil Avdić – život i djelo“, *Zbornik radova – Dani mevluda i zikra 2017.*, ur. Ilham Puce, Muftijstvo mostarsko, Mostar, (2018), str. 178-181.

„Challenge of otherness in Muslim-Christian relations“, *Ostkirchliche Studien*, br. 65, Ostkirchliches Institut, Wuzburg, (2016), str. 19-31.

„Islamic Experience between the Balkans and the West“, *Islam verstehen – Herausforderung für Europa*, ur. Claudia Schmidt-Hahn, (2015), University of Innsbruck, str. 175-184.

„Die Islamische Gemeinschaft in Slowenien: Geschichte, Organisation, und Verwaltung“, *Ost-West, Europäische Perspektiven*, Heft 2, Renovabis, Freising, (2017), str. 124-131.

„Das Verständnis des Islam in einer freien Gesellschaft“, *Islam und religiöser Pluralismus, Grundlagen einer dialogischen muslimischen Religionstheologie*, Theologischer Verlag Zürich, ur. Ernst, Furlinger und Senad, Kusur, Zürich (2019), str. 289-310.

„Kako razumeti islam v evropski demokratični družbi“, *Stoletje Islamske skupnosti na slovenskem, Sto let džamije v Logu pod Mangartom*, ur. Nedžad, Grabus, Ljubljana (2018), str. 372-382.

„Muslimanski pogled na teološke temelje medverskega dialoga muslimanov in kristjanov“, *Edinost in dialog- Revija za ekumensko teologijo in medverski dialog*, godina 57, br. 1, Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta, Enota v Mariboru, Inštitut Stanka Janežiča za dogmatično, osnovno in ekumensko teologijo ter religiologijo in dilaog, Maribor, (2020), str. 169-180.

„Poslanec svetovom“, *Tako je govoril poslanec Muhammed, a.s.*, ur. Nevzet, Porić, Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana (2015), str. 7-27.

„Yüzyıl Bosna-Hersek medreselerinin müfredati ve rolü“, 100. Yılında imam hatip liseleri sempozyumu, ur. Recep, Kaymalcan, et.al., Degeler Egitimi Merkezi, Istanbul, (2015), str. 683-692.

Članci u drugim periodičnim publikacijama

Prijevodi knjiga

Prijevodi članaka

UREDNIŠTVO, RECENZIJE, REDAKTURE I PRIKAZI

Uredništvo

Recenzije knjiga

1. Recenzirao je priručnik za islamsku vjeronauku kojeg je pripremio Ibrahim Malanović na slovenskom jeziku: *Ilmihal, osnove islamskega učenja*, Islamska skupnost v Republici Sloveniji, Ljubljana, 2011.
2. Recenzirao je knjigu autora mr. Mirze Mešića: *Islam iznutra*, Kulturno društvo Bošnjaka Hrvatske „Preporod“, Zagreb, 2010.

Prikazi knjiga

ADMINISTRATIVNI RAD

Radno mjesto	Aktivnost	Vremenski okvir
Predsjednik Mešihata IZ u Sloveniji	Vjersko-prosvjetno i administrativno područje.	2006-2021

ORGANIZATORSKE REFERENCE

1. 19.01.2010. u Domu Sveti Jožef u Celju u okviru međunarodne konferencije održao predavanje o temi “Islam i multikulturalnost”;

2. Od 20.do 27. 02. 2010. sudjelovao na konferenciji u organizaciji Ministarstva vakufa Egipta o temi: „Islamsko pravo u kontekstu slobodnog društva“;
3. 5.3.2010. sudjelovao na konferenciji u Rijeci u organizaciji Bogoslovnog fakulteta i govorio o temi „Mediji i izvještavanje o islamu“;
4. 13.5.2010. organizirao i sudjelovao na međunarodnom skupu u Ljubljani:“S dijalogom do međusobnog poštovanja”;
5. 11.5.2011. sudjelovao na konferenciji u Beču u organizaciji Univerziteta u Beču o temi “Islamski udžbenici i obrazovanje u Evropi“, govorio o temi Religijsko obrazovanje u Sloveniji;
6. 24.5.2011. sudjelovao na konferenciji u Sarajevu, na FIN-u, na engleskom jeziku, govorio o temi “Islamska teologija između tradicije i izazova suvremenosti”;
7. 9.9.2011. sudjelovao na strateškom forumu na Bledu u raspravi o izazovima suživota u Evropi, govorio o temi “Mirnoga sudjelovanja u pluralnom društvu”;
8. 30.11.2011. međunarodna konferencija u Ljubljani: “Interkulturni dijalog – praktična razmjena; Male evropske države, pripremite se na globalizaciju, izazovi različitosti i sudjelovanje”, u gradskoj općini Ljubljana u organizaciji Platforme za interkulturnu Evropu, Društva Pozitiva i Općine Ljubljana, govorio o “Islamskom kulturnom centru u Ljubljani”;
9. 20.01.2012.sudjelovao na konferenciji u Bad Bolu, Štuttgart, imao referat s naslovom: »Da li će integracija islama promijeniti evropsko zakonodavstvo?«;
10. 16.06.2012. u Klagenfurtu, Austrija, održao govor povodom 100. godina islama u Austriji na svečanosti koju je organizirala Islamska zajednica i austrijska Vlada za područje Koroške;
11. 30.06.2012. u Mariboru održao predavanje na konferenciji u organizaciji Teološkog fakulteta i Instituta Stanka Janežiča za ekumensku teologiju i međureligijski dijalog« Vjere u dijalogu sa suvremenom kulturom«;
12. 25. 08.2012. sudjelovao na naučnom skupu u organizaciji Univerzitetske biblioteke u Mariboru i održao govor povodom obilježvanja događaja uništenja Sarajevske vijećnice;
13. 04-08.10.2012. u Kijevu, Ukrajina, bio na konferenciji u organizaciji Univerziteta u Beču, govorio o temi »Islamsko obrazovanje u sekularnom društvu«;
14. Od 5. do 6. decembra 2012. sudjelovao na međunarodnoj konferenciji koja je održana u Zavodu Sv. Stanislava u Ljubljani o temi »Predmet vjeronauke u svijetu danas«;
15. 07-16.12.2012 . sudjelovao na konferenciji u Medini, Saudijska Arabija, o temi »Sunnet Božijega Poslanika, a.s.«;
16. 17.7.2013. sudjelovao na konferenciji u Grazu, Austrija, o međuvjerskom dijalogu;
17. 22.11.2013. međunarodna konferencija u Istanbulu u organizaciji Centara za vrijednosne studijeu povodu 100. godišnjice osnivanja »Imam-hatib škola« u Turskoj. Imao izlaganje o temi »Plan i program medresa u BiH 20. stoljeću«;
18. 6-9.4. 2014. sudjelovao na konferenciji u Muskatu, Oman, u organizaciji Ministarstva za vjerska pitanja i vakufe o temi »Islamska sudska praksa, zajednički ljudski interesi«;
19. 25-26.7.2014. godine sudjelovao na konferenciji u Salzburgu u organizaciji Evropskog instituta Herbert Batliner u sudjelovanju sa Salzburškim festivalom o temi «Aspekti islamske duhovnosti«.
20. 27.05.2015. u Sarajevu u organizaciji Vakufske direkcije Islamske zajednice u BiH na konferenciji »O važnosti vakufa«;

21. 15. do 18. oktobra 2015. na međunarodnoj konferenciji u Tetovu u organizaciji Univerziteta u Beču i Univerziteta u Tetovu o temi »Religija i nasilje«;
22. 11. do 13.11.2015. sudjelovao na znanstvenoj konferenciji u organizaciji Instituta za istočne crkve Univerziteta Würzburg u Njemačkoj, o temi »Der Islam un die Christen des Ostens«;
23. 15. do 19.02.2016. sudjelovao na 12. međunarodnoj konferenciji u Dohi o temi »Međuvjerski dijalog«;
24. 10.05.2016. u Beču održao predavanje ambasadorima OSCE-a o temi »Vjerska sloboda u pluralnom društvu«;
25. 04. do 06.09. 2016. sudjelovao na konferenciji u Salzburgu o temi »Napadnuto je otvoreno društvo«;
26. 15-16.10. 2016. bio predsjednik organizacionog odbora i sudjelovao na konferenciji u u Ljubljani, u organizaciji IZ u Sloveniji i Generalne vakufske direkcije iz Kuvajta o temi »Vakufi u državama EU«;
27. 30.10. do 04.11.2016. u Džakarti sudjelovao na međuvjerskoj konferenciji o temi »Kultura mira među religijama«;
28. 17.11.2016. u Sarajevu sudjelovao na konferenciji u organizaciji Uprave za obrazovanje Rijasetu IZ o temi »Visoko obrazovanje u IZ«;
29. 01. do 03.12. 2016. u Rimu na Mediteranskom forumu govorio o temi »Iskustvo visokog islamskog obrazovanja u BiH«;
30. 15.12.2017. sudjelovao na konferenciji u Medini o temi »Muhammed, a.s., najbolji uzor«;
31. 25.10.2017. sudjelovao na konferenciji u Ljubljani u organizaciji Kulturno obrazovnog zavoda Averroes o temi »Stoljeće Islamske zajednice u Sloveniji«;
32. 23. do 26.02. 2018. sudjelovao na 13. međunarodnoj konferenciji u Dohi o temi »Međuvjerski dijalog«;
33. 01. do 03.10. 2019. sudjelovao na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji u Ljubljani u organizaciji Univerziteta u Ljubljani, Teološki fakultet, o temi »800 godina suživota« u povodu obljetnice susreta Franje Asiškog i sultana Al-Kamila u Egiptu;
34. 19.03.2018. sudjelovao na konferenciji u Holandiji o temi »Vjersko obrazovanje na univerzitetima«;
35. 09. do 16.12. 2018. u organizaciji Rabite sudjelovao na konferenciji u Mekki;

36. 15-16.01.2019. sudjelovao na konferenciji u Zagrebu, u organizaciji Mešihata IZ u Hrvatskoj o temi«;
37. 28.11.2020. sudjelovao na online konferenciji u organizaciji Uprave za obrazovanje i nauku Rijasetu IZ-e o temi »Islamska zajednica i javnost«.